

Čas přípravy
120 minut

Čas realizace
2x60 minut

Prostor
klubovna, terén

Roční období
kdykoliv

Počet účastníků
15–20

Věková kategorie
od 6. třídy/12 let

ORIENTACE V MÍSTĚ BYDLIŠTĚ A OKOLÍ

Obecný cíl:

Rozvoj těchto kompetencí: komunikativní, k řešení problémů, k učení, sociální a personální, občanská.

Konkrétní cíl:

Procvičit práci s mapou a GPS. Orientovat se v místě svého bydliště, znát důležitá a zajímavá místa svého bydliště i v okolí.

Motivace:

Každý z nás denně prochází stejnými ulicemi a místy – cestou do školy, na kroužky, na návštěvu ke kamarádům, na nákup. Většinou chodíme po paměti, ani nevnímáme místa, kterými procházíme. Přitom stačí zvednout hlavu a rozhlédnout se. Jak se jmenuje ulice, kterou denně procházíme? Co je to za nápis na tom starém domě? A tady dokonce visí nějaká pamětní deska. Jak to, že jsem si toho nikdy předtím nevšiml?

Potřeby:

Plánek obce, psací potřeby, papíry, turistická mapa okolí obce, materiál na domečky, vodové barvy, štětce, lepidlo, nůžky, pravítka, navigace GPS.

K tomuto metodickému listu je k dispozici pracovní list T11A.

Provedení:

Než se pustíme do připravených aktivit, zopakujeme s dětmi základy práce s mapou, turistické značky, můžeme přidat povídání o našem městě, co je v něm nebo v okolí zajímavého. Úkoly určitě zpestříme doplněním o práci s GPS.

Návštěva ze zahraničí

Přijeli k nám kamarádi ze zahraničí. Rádi by si prohlédli naše město, ale mají jen části mapy – plánu města – bez názvů ulic, jen s označenými body. Pomůžeme jim?

Každé družstvo dostane část plánu města s označenými body (jen křížek) – radnice, autobusové a vlakové nádraží, hotel, knihovna, informační centrum, muzeum, nějaká pamětihodnost, nemocnice, poliklinika, zubní lékař, praktický lékař apod. Na každé části mapy je slovně nebo značkou vyznačen jeden orientační bod. Úkolem dětí v družstvech (s dohledem instruktora nebo vedoucího) je najít označená místa, zjistit, co to je, a doplnit plánek města – názvy ulic, důležité orientační body tak, aby cizinec dokázal podle mapy k danému místu dojít. Pokud máme k dispozici navigace GPS, mohou děti doplnit souřadnice označených bodů. S pomocí slovníku názvy označených bodů přeložíme do určeného jazyka. Jednotlivé díly mapy pak slepíme, čímž získáme kompletní plán města (nebo jeho části).

Úkolovka

Rozdělíme děti do družstev, ke každému přidělíme instruktora nebo vedoucího jako dohled. Děti dostanou na papíru seznam otázek, na které musí během časového limitu najít odpovědi.

Příklady otázek:

- V jaké ulici je muzeum?
- Jaký letopočet je na štítu domu na náměstí, kde je řeznictví?
- Jaká pamětní deska je na domě čp. xx na náměstí (v ulici) xx?
- Jaké číslo popisné má mateřská školka? (Specifikovat, pokud jich je víc.)
- Jaká je provozní doba obchodu s obuví v ulici xx?
- Jaké jsou úřední hodiny pošty?
- Jaké druhy zmrzliny dnes mají v cukrárně xy v ulici xy?

Jedná se o soutěž, v zájmu družstev je co nejméně se potkávat. Vyhodnotíme, nejlepší družstvo odměníme. Následuje reflexe – co bylo nejtěžší? Co jste do té doby vůbec netušili? Objevili jste něco nového?

Varianta: Pokud je oddíl z malé obce, kde názvy ulic nemají a všechna místa jsou známá, využijeme opět GPS – úkolem dětí je zjistit souřadnice všech míst – autobusová zastávka, vlakové nádraží, cukrárna, škola, knihovna atd.

Vycházka na kopec

Programem schůzky bude vycházka na blízký kopec, ze kterého je hezký výhled do okolí. Úkolem dětí je co nejrychleji zorientovat se v mapě a určit název 10 vesnic nebo měst, které jsou z kopce vidět.

Kímovka s mapou

Rozdělíme děti do družstev. Každé družstvo dostane turistickou mapu. Vedoucí vyznačí na mapě určité terénní pásmo. Úkolem dětí je 2 minuty dané pásmo pozorovat, pak zapsat co nejvíc zajímavostí nebo bodů, které si zapamatovaly.

Průzkum

Děti se rozdělí do družstev. Každé družstvo dostane seznam 10–15 význačných bodů z okolí. Úkolem družstev je tyto body najít na mapě, pak je navštívit a přinést jejich co nejpřesnější popis. Družstvo může jít společně, nebo se rozdělí na menší skupinky – záleží na věku a vyspělosti hráčů. Je stanoven časový limit podle množství a vzdálenosti určených míst. Opět lze využít GPS – děti musí zjistit souřadnice určených míst.

Mapové značky

Hráči si mají zapamatovat mapové značky s popisem, visící na zhruba 20 kmenech stromů, dobře viditelně blízko sebe, aby je hráči nemuseli hledat a stačili je obejít během 3 minut. Následně je pak nakreslí na papír i s popisem. Hodnocení: 3 body za obrázek s popisem, 2 body za obrázek bez popisu, 1 bod za pouhý popis bez obrázku. Obrázek se špatným popisem bez bodu.

Kresliči map

Hráči kreslí mapu podle popisu, který čte vedoucí. První čtení je vcelku, aby měl každý představu o krajině. Při druhém čtení si mohou hráči obsah mapy slabě tužkou načrtnout. Pak mapu dokončí barvami podle toho, co si zapamatovali. Kreslíme na papír s připravenou mřížkou. Příklad: na jihovýchodním kraji mapy teče řeka směrem na severozápad. Na břehu stojí 4 samoty a kostel...

Domečky

Hráči musí do mapy prázdné krajiny navrhnout umístění domů. Každá skupina reprezentuje tým projektantů, kteří mají za úkol začlenit do zadané krajiny určitý počet bytových jednotek. Své návrhy realizují formou modelu. Mapa může být hrubá – základní silnice, pole, louky, les, potok...

Je ale přesně dáno, které části krajiny nesmí být nijak poškozeny.

Tato aktivita přibližuje Ideály Pionýra: Příroda, Poznání.

Přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami:

Při plnění úkolů ve městě je nutné dbát zvýšené pozornosti u dětí hyperaktivních, impulzivních. Mohou mít tendenci vrhnout se na druhou stranu ulice bez rozhlédnutí, poženou se rychle k cíli. Kombinovat děti do skupin tak, aby se v jedné nesešli všichni, kdo špatně čtou apod. Neponechávat plnění úkolu jen na těch šikovnějších jen proto, aby byl úkol splněn rychle. Pro děti s mentálním postižením je vhodné u hry Kresliči map nechat k dispozici mapové značky s popisem, aby se v případně neznalosti měly kam podívat, případně volíme práci ve skupině.

Pozor na:

Pozor na bezpečnost při hrách ve městě! U mladších dětí je vždy lepší zajistit přítomnost instruktora nebo vedoucího ve skupině!

Moje poznámky: